

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ”

освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина»

спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

галузь знань 21 Ветеринарна медицина

освітній ступінь «Магістр»

факультет Ветеринарна медицина

Розробник: Євстаф'єва В., завідувач кафедри, доктор ветеринарних наук,
професор

Гарант: Киричко Б., завідувач кафедри хірургії та акушерства, доктор
ветеринарних наук, професор

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Глобальна паразитологія
Назва структурного підрозділу	Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Євстаф'єва Валентина, доктор ветеринарних наук, професор Контакти: ауд. 70 (навчальний корпус № 1) e-mail: evstva@ukr.net , тел.: 050 183 7878, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/yevstafyeva-valentyina-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни першого (бакалаврського) рівня – «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», «Ветеринарно-санітарна експертиза»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння знань по морфо-біологічним особливостям збудників паразитарних хвороб у окремих видів тварин, паразито-хазяїнних відносин, їх діагностики, розробки та впровадження заходів по боротьбі та профілактики з урахуванням виду тварини.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти методів планування та проведення заходів по оздоровленню господарств різної форми власності від інвазійних хвороб; опанування методів зажиттєвої та посмертної лабораторної діагностики протозоозів, гельмінтозів, акарозів та ентомозів тварин з урахуванням їх видових особливостей; навчитись розробляти біоекологічні заходи профілактики протозоозів, гельмінтозів, акарозів та ентомозів у різних видів тварин

Компетентності:

Загальні:

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

Фахові:

1. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

2. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

3. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 3. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН 4. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

Методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

За джерелом знань:

- 1) лекція
- 2) бесіда

Практичні методи:

- 1) лабораторні роботи

За логікою:

- 1) узагальнення
- 2) конкретизація

За ступенем керівництва:

Методи самостійної роботи вдома:

- 1) завдання самостійної роботи

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Паразитарні хвороби жуйних тварин.

У темі розкриваються питання щодо особливостей діагностики та паразито-хазяїнних відносин за протозойних, гельмінтозних, акарозних та ентомозних хворобах жуйних тварин.

Тема 2. Паразитарні хвороби однокопитних тварин

У темі розкриваються питання щодо особливостей діагностики та паразито-хазяїнних відносин за протозойних, гельмінтозних, акарозних та ентомозних хворобах однокопитних тварин.

Тема 3. Паразитарні хвороби свиней

У темі розкриваються питання щодо особливостей діагностики та паразито-хазяїнних відносин за протозойних, гельмінтозних, акарозних та ентомозних хворобах свиней.

Тема 4. Паразитарні хвороби птиці.

У темі розкриваються питання щодо особливостей діагностики та паразито-хазяїнних відносин за протозойних, гельмінтозних, акарозних та ентомозних хворобах птиці.

Тема 5. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин.

У темі розкриваються питання щодо особливостей діагностики та паразито-хазяїнних відносин за протозойних, гельмінтозних, акарозних та ентомозних хворобах м'ясоїдних тварин.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 225

Кількість кредитів – 7,5

Форма семестрового контролю – екзамен

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації

Форми оцінювання результатів навчання

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

1. Ведення конспекту (0–2 балів): ведення конспекту оцінюється залежно від якості роботи від 0 до 2 балів за одну лекцію (2 академічні години):

0 балів – відсутній конспект теоретичного матеріалу з теми лекції.

1 бал – є конспект теоретичного матеріалу, однак в ньому відсутні окремі питання або теми, неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини.

2 бали – є конспект теоретичного матеріалу з теми лекції, де здобувач вищої освіти обов’язково повинен грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини, зазначені основні методи збору анамнезу, схеми лікування тварин, діагностика, методи терапії та профілактики за інвазійних хвороб тварин.

2. Виконання завдань на лабораторних роботах (2 академічні години) (0–2 бали):

0 балів – лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт.

1 бал – лабораторну роботу здобувач вищої освіти виконав, але неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини, не в повному обсязі надані результати досліджень, не обґрунтовані отримані результати щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.

2 бали – лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано паразитологічні та дослідницькі методи, грамотно використана термінологія з ветеринарної медицини, зроблено всі розрахунки інтенсивності інвазії, аргументовано висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.

3. Виконання завдань по самостійній роботі: критерії оцінювання наведено у таблиці 1:

Таблиця 1

**Критерії та шкала оцінювання виконання завдань по самостійній роботі
(за кожне виконане завдання окремо)**

№ самостійної роботи	Кількість балів	Критерії оцінювання
Оцінювання на I семестр		
С.Р. 1–3, 5, 6	0	Відсутність виконання завдання
	1	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, грамотно використана термінологія з ветеринарної медицини, продемонстрував вміння робити висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.
С.Р. 4, 7	0	Відсутність виконання завдання
	1	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання, неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини, не зроблені висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин
	2	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, грамотно використана термінологія з ветеринарної медицини, продемонстрував вміння робити висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.
Оцінювання на II семестр		
С.Р. 8, С.Р. 9	0	Відсутність виконання завдання
	1–2	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання, неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини, не зроблені висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин
	3–4	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, грамотно використана термінологія з ветеринарної медицини, продемонстрував вміння робити висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.
С.Р. 10	0	Відсутність виконання завдання
	1–2	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання, але неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини, відсутні висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин
	3–4	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він не в повному обсязі відповів на поставлені питання, неграмотно використана термінологія з ветеринарної медицини, не зроблені

		висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин
	5–6	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи и, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, грамотно використана термінологія з ветеринарної медицини, продемонстрував вміння робити висновки щодо діагностики, лікування та терапії за інвазійних хвороб тварин.

4. Письмове виконання завдань (0–15 балів за кожне завдання): кожне завдання складається з п'яти питань, яке оцінюється у 3 бали. Максимальна кількість за всі вирішені питання у завданні становить 15 балів.

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є:

У першому семестрі формою семестрового контролю є **залік**, який виставляється за поточним оцінюванням впродовж семестру. У другому семестрі формою семестрового контролю є **екзамен**. Проводиться письмово.

Оцінки, отримані під час семестрового контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Максимальна оцінка за екзамен, згідно розподілу балів, становить 20 балів (таблиця 2):

Таблиця 2

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені*

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го та 2-го ситуаційного завдання	0	Відсутність відповіді щодо наданих ситуаційних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2	Є відповідь на одне питання в ситуаційному завданні, але воно зазначене із помилками, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 25 %
	4	Є відповідь на одне питання в ситуаційному завданні, або на одне й друге, але вони зазначені із помилками, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 50 %.
	6	Є відповідь на одне та друге питання в ситуаційному завданні, але одне з них зазначене із помилками, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 75 %
	8	Є вичерпні відповіді на обидва питання ситуаційного завдання, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 100 %
Для 3-го ситуаційного завдання	0	Відсутність відповіді щодо наданих ситуаційних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2	Є відповідь на ситуаційне завдання, але воно зазначене із помилками, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 50 %
	4	Є вичерпна відповідь на на ситуаційне завдання, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на рівні 100 %

*екзамен складається з трьох практичних ситуацій, де в 1-му та 2-му ситуаційному завданні надано по два питання, в 3-му – одне.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Оцінювання на I семестр

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Ведення конспекту	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	Письмове виконання завдань	
Тема 1. Паразитарні хвороби жуйних тварин	4	14	3	15	44
Тема 2. Паразитарні хвороби коней	4	8	3	15	26
Тема 3. Паразитарні хвороби свиней	4	12	3	15	30
Разом	12	34	9	45	100

Оцінювання на II семестр

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Ведення конспекту	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	Письмове виконання завдань	Екзамен	
Тема 4. Паразитарні хвороби птиці	6	10	8	15	-	39
Тема 5. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин	6	14	6	15	-	41
ЕКЗАМЕН	-	-	-	-	20	20
Разом	12	24	14	30	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Інвазійні хвороби свійської птиці: Навч. посібник / М. В. Богач та ін. Київ: Ветінформ, 2007. 224 с.
2. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 1999. 192 с.
3. Інвазійні хвороби коней / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. Київ: НАУ, 2008. 152 с.
4. Манжос О.Ф., Панікар І. І. Ветеринарна протозоологія: Навч. посібник. Донецьк, 2006. 127 с.
5. Паразитарные и инвазионные заболевания сельскохозяйственных животных / К.И. Абуладзе и др.; под ред. К.И. Абуладзе. М.: Колос, 1982. 496 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 2009. 368 с.
8. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник / В.Ф. Галат та ін. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2009. 242 с.
9. Посібник з інвазійних, інфекційних та незаразних хвороб свиней: навч. посіб. / Ю.Ю. Довгій та ін.; за ред. Ю.Ю. Довгія. К.: Урожай, 2010. 328 с.
10. Глобальна паразитологія / Галат В. Ф. та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.

Допоміжні

1. Атлас гельмінтів тварин / Дахно І. С. та ін. К., 2001. 118 с.
2. Галат В. Ф., Євстаф'єва В. О., Галат М. В. Морфологія гельмінтів тварин (атлас). Полтава, 2009. 100 с.
3. Ветеринарна арахнологія: навчальний посібник / Галат В. Ф. та ін. ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2010. 184 с.
4. Інвазійні хвороби жуйних: навчальний посібник / Галат В. Ф. та ін. ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.
5. Галат В. Ф., Євстаф'єва В. О., Кисельова Л. Ю. Рекомендації щодо диференційної діагностики збудників малофагозів курей: Методичні рекомендації. Полтава: ФОП Щербак О. В., 2013. 30 с.
6. Sorokova S., Yevstafieva V., Shchebentovska O., Barabolia O., Suprunenko K. Pathohistological changes in the intestine, lungs and liver of sheep with spontaneous strongyloidiasis. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2021. № 12 (2). P. 341–345. doi: 10.15421/022146.
7. Melnychuk V., Yevstafieva V., Bakhur T., Antipov A., Feshchenko D. The prevalence of gastrointestinal nematodes in sheep (*Ovis aries*) in the central and south-eastern regions of Ukraine. *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences*. 2020. № 44 (5). P. 985–993. doi:10.3906/vet-2004-54.
8. Євстаф'єва В. О., Кручиненко О. В., Мельничук В. В., Михайлютенко С. М., Корчан Л. М., Щербакова Н. С., Долгін О. С. Епізоотологічні особливості перебігу паразитозів у великої рогатої худоби та овець у літньо-пасовищний період. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 3. С. 205–212. doi: 10.31210/visnyk2020.03.23.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Для самостійної роботи здобувачі вищої освіти можуть користуватися Інтернетом за наступними адресами:

<http://books.google.com.ua/books?id=V8cBAAAQBAJ&pg=PA224&lpg=PA224&dq=%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F&source=bl&ots=GMdvPGMh1h&sig=QizMZvGn4TnA57yul1POuqLZ3Io&hl=uk&sa=X&ei=a1BGVKeXPOHNygODI4JA&ved=0CEgQ6AEwCA#v=onepage&q=%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F&f=false> – Книги;

http://uk.swewe.net/word_show.htm/?141342_1&%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F –

Паразитологія;

http://www.zin.ru/journals/parazitologiya/content/2009/prz_2009_2_9_Galaktionov.pdf – ПАРАЗИТОЛОГІЯ, 43, 2, 2009;

http://www.zoology.dp.ua/z13_019.html – Дніпропетровський національний університет ім. Олеси Гончара

<http://earthpapers.net/parazitarnaya-sistema-echinococcus-spp> – Дисертації.